

Aleksis K

Kotini on linnani

□Ruotsalaiset ovat jälleen kerran äityneet nerokkaiksi. Heidän uusin keksintönsä on kotivankila.

Se pelaa sillä lailla, että ensin konna otetaan kiinni, mahdollisesti kotoaan, sitten hänet kyörätään valtion vankilaan, missä hänen nilkkaansa asetetaan elektroninen panta, ja lopuksi vanki panttoineen lähetetään takaisin kotiin. Siellä nilkkapanta lähettää piipauksia 150 metrin päähän. Kodin ympärillä kiertelee vanginvartijoita, joilla on mukanaan vastaanottolaite. Kun sieltä kuuluu piippausta, vanginvartija tietää, että vanki (tai ainakin hänen nilkkapantansa) on kotona, ja kaikilla on hyvä mieli.

Lisäksi tietokoneeseen on ohjelmoitu aikoja, jolloin vangit saavat poistua kotoaan käydäkseen esimerkiksi töissä, viinakaupassa tai vieraissa. Jalapakannan kanssa voi kuulemma mennä jopa uimaan.

Keksintö on sikäli hyödyllinen, että sen avulla säästyy kallista vankilatilaa. Sitä paitsi koti voi olla taparikolliselle jopa pahempi pelote kuin konsanaan ruotsalainen vankila, joka tunnetusti voittaa kotiolut. Kun pelastunut rosno istuu puolikin vuotta vankina kotonaan äkäisen akan armoilla ja vartijat vonkaavat ulko-ovella, eiköhän siinä ala pahuus parantua – varsinkin kun vanki tietää, ettei ole edes paluuta vankilan turviin.

Myös ruotsalaisten viranomaisten kannalta piippittävä vanki on herranlahja, kun muistetaan miten hankala heidän on ollut löytää ilman piippiä kuljeskelevia pääministerin murhaajia, taidevarkaita, vakoilijoita ja sukellusveneitä. Jos noissakin tapauksissa olisi käytetty signaalinlähettintä, Ruotsin poliisi olisi varmaan jo edes jonkun jäljillä.

Se vain on vähän epäselvää, miten kustannukset jaetaan valtion ja vangin kesken. Tunnustustihan konnan pitäminen kiven sisässä maksaa maltaita, jotka kotivankilaa käytettäessä valtiolta säästyvät. Onkin siis kohtuullista, jos valtio maksaa kotivangin perheelle vuokraa siitä, että tämä asuu kotonaan. Myös päivittäinen muona-annos – vähintään vettä ja leipää – on tietysti toimitettava vangin kotiin päivittäin, tai vaihtoehtoisesti korvattava selvänä rahana.

Kuten aina, meidän suomalaisten on aihetta ottaa oppia taas tästäkin tuotekehittelystä. Tosin meikäläiset kotiolut ovat sen verran ruotsalaisiakin ankeammat, että kenties humanitarisista syistä voimme lähettää kotiin vain kaikkein paatuneimpia vankeja. Muille jaeltakoon nilkkapannat vankilan sisällä. Kun he sitten ottavat sieltä länkit, takaa-ajajien on helppo seurata piipityksen perässä. Useinhan karkulainen sijaitsee alle 150 metrin päässä siitä missä hänen luullaan sijaitsevan.

Itsepalveluvankeutta voitaisiin kehittää vähän pitemmällekin, sillä pelkän piipparin varassa olevien vankien valvontaan tarvitaan vielä vanginvartijoita, mistä tietysti aiheutuu kustannuksia. Niistäkin päästään, jos annetaan vangeille mukaan kännykkäpuhelimet, joilla he voivat ilmoittaa vankilaan kulloisenkin sijaintinsa, katumuksensa asteen sekä suunnittelemansa jatkopakoreitin.